УХВАЛА
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини"

К и ї в
23 жовтня 2024 року
№ 84-у(I)/2024

Справа № 3-165/2024(335/24)

Перший сенат Конституційного Суду України у складі:

Кривенка Віктора Васильовича – головуючого,
Грищук Оксани Вікторівни,
Кичуна Віктора Івановича,
Колісника Віктора Павловича,
Олійник Алли Сергіївни,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни – доповідача,
Філюка Петра Тодосьовича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188[40] Кодексу України про адміністративні правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 20, ст. 99) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Перший сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Матвійчук О.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій статті 8, статті 19, частині першій статті 36, частині першій статті 55, частині другій статті 61, статтям 101, 129 Конституції України (конституційність) статтю 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс), статтю 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини“ від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР зі змінами (далі – Закон).

Згідно зі статтею 188^{40} Кодексу „невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян“.

Стаття 22 Закону встановлює обов'язок органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, посадових і службових осіб, до яких звернувся Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), співпрацювати з ним та надавати йому потрібну допомогу.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Здійснюючи провадження щодо ймовірного порушення головою громадської організації „Центр громадянських свобод“ (далі – Громадська організація) Матвійчук О.В. вимог Закону України „Про звернення громадян“, Секретаріат Уповноваженого 12 жовтня 2023 року звернувся до Громадської

організації з проханням, зокрема, поінформувати про результати розгляду заяв громадянина, поданих у січні та вересні 2022 року. У зв'язку з тим, що цей лист Секретаріату Уповноваженого залишили без реагування, представник Уповноваженого 15 листопада 2023 року звернувся до Громадської організації з попередженням, що відмова від співпраці з Уповноваженим матиме наслідком відповідальність згідно з чинним законодавством.

Секретаріат Уповноваженого 22 січня 2024 року склав протокол про адміністративне правопорушення на Матвійчук О.В. за „невиконання законних вимог Представника Уповноваженого" та скерував матеріали справи на розгляд до суду.

Печерський районний суд міста Києва постановою від 15 квітня 2024 року визнав Матвійчук О.В. винною у вчиненні правопорушення, визначеного статтею 188^{40} Кодексу, і застосував адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі 1700 гривень. Не погоджуючись з указаною постановою, Матвійчук О.В. звернулася до Київського апеляційного суду з апеляційною скаргою про скасування постанови та закриття провадження у справі.

Київський апеляційний суд постановою від 18 липня 2024 року залишив апеляційну скаргу Матвійчук О.В. без задоволення, а постанову Печерського районного суду міста Києва від 15 квітня 2024 року – без зміни, посилаючись, зокрема, на статтю 22 Закону.

Автор клопотання вважає, що „повноваження Уповноваженого щодо здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційного права на звернення громадян обмежені вимогами ст. 40 Конституції України і поширюється виключно на суб'єктів владних повноважень". На думку Матвійчук О.В., застосування оспорюваних положень Кодексу та Закону є втручанням у свободу об'єднань, призводить до порушення принципів законності, юридичної визначеності та заборони свавілля, гарантованого права на індивідуалізацію відповідальності та реалізацію вимог щодо своєчасного,

всебічного, повного й об'єктивного з'ясування всіх обставин справи, що суттєво обмежило право на справедливий суд.

3. Перший сенат Конституційного Суду України, розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з ухваленням неодностайно Другою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 9 жовтня 2024 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України", виходить із такого.

Відповідно до статті 151^1 Конституції України, пункту 9 статті 7 Закону України „Про Конституційний Суд України" питання, порушене в конституційній скарзі, підвідомче Конституційному Суду України.

Конституційна скарга відповідає вимогам статей 50, 55, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України" щодо форми і змісту.

Згідно зі статтею 56 Закону України „Про Конституційний Суд України" Матвійчук О.В. є належним суб'єктом права на конституційну скаргу.

Отже, є підстави для відкриття конституційного провадження в цій справі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151^1, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 55, 56, 61, 67, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України", відповідно до § 45, § 54 Регламенту Конституційного Суду України Перший сенат Конституційного Суду України

у х в а л и в:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Матвійчук Олександри В'ячеславівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні

правопорушення, статті 22 Закону України „Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини“ від 23 грудня 1997 року № 776/97–ВР зі змінами.

2. Унести цю справу на розгляд пленарного засідання Першого сенату Конституційного Суду України.

Секретаріат Конституційного Суду України № 1

ПЕРШИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ